

Довідка
про підсумки вивчення стану викладання та рівня навчальних
досягнень учнів із зарубіжної літератури у 5-11-х класах
у 2015-2016 навчальному році

Згідно з пунктом 6.3 розділу VI річного плану роботи на 2015/2016 навчальний рік протягом I семестру у період з 11.01.2016 р. по 25.03.2016 р. адміністрацією ІЗОШ I-III ступенів № 12 у складі директора Рябенко І.В. та заступника директора з навчально-виховної роботи Оніщенко В.А. вивчено питання стану викладання зарубіжної літератури, рівня навчальних досягнень учнів 5-11-х класів.

Завданнями шкільного предмета «Зарубіжна література» є:

- формування в учнів уявлення про зарубіжну літературу як мистецтво слова, важливу складову системи мистецтв і духовної культури як окремих народів світу, так і всього людства;
- виховання поваги до духовних скарбів людства і, зокрема, українського народу;
- навчання школярів визначати національну своєрідність і загальнолюдську значущість творів світової літератури;
- розвиток усного і писемного мовлення школярів, а також їхнього мислення;
- формування в учнів потреби в читанні літературних творів;
- відпрацювання навичок розрізнення явищ елітарної та масової культури.

У новому Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти зазначені такі галузеві компетентності: комунікативна, літературна, мистецька, міжпредметна естетична, природничо-наукова і математична, проектно-технологічна та інформаційно-комунікаційна, суспільствознавча, історична і здоров'язбережувальна.

Під час вивчення **зарубіжної літератури** формуються такі предметні компетенції: **емоційно-ціннісна** (розкривається гуманістичний потенціал та естетична цінність творів світової літератури, формується світогляд учнів, їх національна свідомість, мораль та громадянська позиція), **літературознавча** (вивчаються літературні твори у єдності змісту і форми, учні оволодівають основними літературознавчими поняттями, застосовують їх у процесі аналізу та інтерпретації художніх творів, розглядають літературні твори, явища і факти у контексті літературного процесу, виявляють специфіку літературних напрямів, течій, шкіл у розвитку світової літератури, розкривають жанрово-стильові особливості художніх творів, знайомляться з основними принципами художнього перекладу), **загальнокультурна** (під час уроків учні усвідомлюють твори художньої літератури як важливу складову мистецтва, знайомляться з

основними цінностями світової художньої культури, розкривають особливості творів, літературних явищ і фактів у широкому культурному контексті, висвітлюють зв'язки літератури з філософією, міфологією, фольклором, звичаями, віруваннями, культурними традиціями різних народів і національностей, на уроках розширюється ерудиція учнів, виховується їх загальна культура, повага до національних і світових традицій, толерантне ставлення до представників різних культур, віросповідань, рас і національностей), **компаративна** (порівнюють літературні твори, їх компоненти (теми, мотиви, образи, поетичні засоби та інше), явища і факти, що належать до різних літератур, встановлюють зв'язки між українською та світовою літературами, розглядають традиційні теми, сюжети, мотиви, образи у різних літературах, зіставляють оригінальні твори і україномовні переклади).

Під час здійснення внутрішкільного контролю за станом викладання світової літератури, увага була приділена дотриманню та виконанню чинних нормативно-правових документів і науково-методичних рекомендацій:

- «Методичних рекомендацій щодо вивчення світової літератури в загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році Міністерства освіти і науки України ;

- Інструкції з ведення ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах I-III ступенів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 28.08.2013 № 1239;

- Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 №496;

Під час фронтальної перевірки вивчалися питання:

- науково – методичний рівень проведення уроків;
 - виконання вимог до сучасного уроку, впровадження інноваційних технологій навчання;
- формування знань, умінь та навичок у відповідності до вимог діючих програм зі світової літератури;
- дотримання критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів;
- володіння вчителями інноваційними методами та формами навчання;
- стан ведення тематичного обліку знань;
- реалізація вчителем виховного потенціалу уроку;
- результативність навчання (на підставі тематичних контрольних робіт);
- забезпеченість учнів підручниками;
- виконання вимог до сучасного уроку, впровадження інноваційних технологій навчання;
- виконання Державної цільової програми роботи з обдарованою молоддю на 2011/2015 роки, результативність цієї роботи.

Методи перевірки:

- співбесіда з учителями;

- відвідування уроків;
- вивчення документації: класні журнали, календарні та поурочні плани учителів, зошити (робочі і для контрольних робіт).

I. Програмове, навчально-методичне забезпечення

Учителі користуються наступними програмами і підручниками:

№ з / п	Навчальний предмет	Класи	Програма	Підручники	Погодження МОНУ	Додаткова література	Погодження МОНУ
1	Зарубіжна література	5	Світова література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання – К. «Освіта», 2013 (зі змінами)	Світова література. 5 клас. О.М. Ніколенко, Т.М. Конєва, М.О. Зуєнко, О.І. Кобзар. К.: Грамота, 2013	Рекомендовано МОНМСУ від 04.01.2013 р. № 10	Журнал «Світова література у сучасній школі»	
2	Зарубіжна література	6	Світова література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання – К. «Освіта», 2013 (зі змінами)	Світова література. 6 клас. О.М. Ніколенко, Т.М. Конєва, О.В. Орлова. К.: Грамота, 2014	Рекомендовано МОНУ	Журнал «Світова література у сучасній школі»	
3	Зарубіжна література	7	Світова література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання – К. «Освіта», 2013 (зі змінами)	Зарубіжна література. 7 клас. В.Фесенко. «Схід-Продукт», 2007	Рекомендовано МОНУ, (лист №1/П – 2186 від 28.04.2006	Журнал «Світова література у сучасній школі»	
4	Зарубіжна література	8	Зарубіжна література. 5-12 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання – К. :Ірпінь; Перун, 2005	Зарубіжна література. 8 клас. О.М. Ніколенко, І.Л. Столій. Х.: АН ГРО ПЛЮС, 2008	Рекомендовано МОНУ від 19.03.2008 №205	Журнал «Світова література у сучасній школі»	
5	Зарубіжна література	9	Зарубіжна література. 5-12 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання – К. :Ірпінь; Перун, 2005	Зарубіжна література. 9 клас. В.М. Назарець. К.: «Вежа», 2009	Рекомендовано МОНУ від 02.02.2009 №56	Журнал «Світова література у сучасній школі»	
6	Зарубіжна література	10	Світова література. 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання – К., 2010	Світова література. 10 клас. Д.С. Наливайко, К.О. Шахова, С.В. Волощук, Н.М. Нагорна, Л.О. Кисельова, Н.Д. Білик. К.: Генеза, 2010	Рекомендовано МОНУ №177 від 03.03.2010	Журнал «Світова література у сучасній школі»	
7	Зарубіжна література	11	Світова література. 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання К., 2010	Світова література. 11 клас. Ю.І. Ковбасенко. К.: Грамота, 2011	Рекомендовано МОНУ №235 від 16.03.2011	«Всесвітня літ-ра в школах України», «Світова література у сучасній школі», газета «Всесвітня література в школах України»	

Навчально-методичне забезпечення складається з навчальних програм, підручників, навчальних та методичних посібників. Вивчення стану ведення класних журналів, календарно-тематичного планування, якості поурочних планів показало, що педагоги у своїй діяльності раціонально і правильно спланували вивчення програмового матеріалу, знають і дотримуються вимог інструктивно-методичних рекомендацій МОН України, забезпечують виконання навчальних програм.

II. Кадрове забезпечення викладання зарубіжної літератури

Зарубіжну літературу в 5-11 класах викладають такі вчителі:

№ з/п	Клас	ПІБ учителя	Спеціальність за дипломом	Кваліфікаційна Категорія	Педагогічне звання	Стаж роботи	Рівень проведення уроків
1	5,7,8,9,10	Вітік Олена Олександрівна	Українська мова та література, зарубіжна література, німецька мова та література	Перша	-	12 р.	Високий, достатній
2	6	Зорянська Інна Олександрівна	Українська мова та література	Перша	-	15 р.	Високий, достатній
3	11	Рябенко Ірина Володимирівна	Українська мова та література	Вища	-	24 р.	Високий

III. Забезпеченість підручниками зарубіжної літератури

Усі учні 5-11 класів забезпечені підручниками із зарубіжної літератури:

Клас	Автор та назва підручника	Рік видання	% забезпеченості
5	Світова література. 5 клас. О.М. Ніколенко, Т.М. Конєва, М.О. Зусько, О.І. Кобзар.	2013	100 %
6	Світова література. 6 клас. О.М. Ніколенко, Т.М. Конєва, О.В. Орлова.	2014	100%
7	Зарубіжна література. 7 клас. В.Фесенко.	2007	60%
8	Зарубіжна література. 8 клас. О.М. Ніколенко, І.Л. Столій.	2008	100%
9	Зарубіжна література. 9 клас. В.М. Назарець.	2009	100%
10	Світова література. 10 клас. Д.С. Наливайко, К.О. Шахова, Є.В. Волощук, Н.М. Нагорна, Л.О. Кисельова, Н.Д. Білик.	2010	35%

IV. Упровадження інноваційних технологій , виконання вимог до сучасного уроку

Аналіз відвіданих уроків свідчить, що вчителі володіють сучасною методикою навчання, розвивають інтелект, літературний та загальнокультурний кругозір, виховують духовність, гуманізм, формують читацькі смаки з урахуванням вікових особливостей, розвивають творче мислення, спонукають до висловлювання та відстоювання особистої думки, здійснюють компетентнісний підхід на уроках.

Зорянська Інна Олександрівна. Викладає зарубіжну літературу в 6 класах. Проводить уроки на високому і достатньому науково-методичному рівні. Інна Олександрівна знає та дотримується вимог програми зі світової літератури , зміст програмового матеріалу розкриває повно, доступно, чітко виділяє та пояснює основні поняття. Підбираючи форми і методи роботи з дітьми на уроках, вона враховує вікові особливості учнів та рівень їх підготовки; розвиває логічне мислення, спонукає до самостійного засвоєння знань пропонує роботу з підручником, довідниками.

Особливу увагу Зорянська І.О. звертає на роботу безпосередньо з художніми творами, що дає можливість учням сприймати літературу як мистецтво слова, оволодівати навичками самостійного аналізу й оцінки художніх творів.

Зорянська І.О. викладає зарубіжну літературу в 6 класах. Якість навчання її учнів складає 50%, початковий рівень – 4,2%.

Вітік Олена Олександрівна. Викладає світову літературу в 5, 8 – 10 класах. Уроки світової літератури насичені, цікаві. Вчителька використовує такі прийоми: «Мікрофон», «Навчаючись – вчусь», «Незакінчені речення» тощо, що дає змогу дітям проявляти активність до спілкування. Ірина Олексіївна добре керує учнівським колективом, має хорошу науково – теоретичну підготовку, на уроках використовує сучасні форми і методи викладання свого предмету, працює над розвитком логічного мислення учнів.

Учитель готує учнів до безперервного навчання, розвиває в них соціальні, полікультурні, ділові, комунікативні, інформаційні, самоорганізаційні компетентності. Ці завдання Олена Олександрівна розв'язує, починаючи кожен урок з повідомлення орієнтованих на конкретний результат цілей; створення на уроках позитивного настрою, відповідної мотивації, ситуації успіху, взаємопідтримки. Вона віддає перевагу діалогічній формі спілкування, індивідуальній, парній та груповій роботі. Обов'язково повідомляє запитання та завдання, за якими перевірятиметься рівень знань, умінь та навичок з даної теми.

Вітік О.О. викладає зарубіжну літературу у 5,7,8,9,10 класах. Якість навчання її учнів складає 50%, початковий рівень – 4,3%.

Рябенко Ірина Володимирівна. Викладає зарубіжну літературу в 11-А класі. Виявляє високий професійний рівень викладання. Учитель

досконало володіє методикою викладання зарубіжної літератури, застосовує на уроках різноманітні засоби навчання та завдяки сучасним методам і методикам у тісному зв'язку з набутим досвідом забезпечує високий рівень навчальних досягнень учнів. Велику увагу учитель приділяє формуванню духовного світу учнів, цілісних світоглядних уявлень, загальнолюдських цінностей шляхом залучення через світову літературу до культурних надбань людства. На своїх уроках Ірина Володимирівна використовує різні види і форми роботи, уміло поєднує процес навчання з вихованням учнів. В основі її роботи лежить активізація пізнавальної діяльності, формування в учнів інтересу до отримання знань, практична спрямованість навчальної діяльності.

Рябенко І.В. викладає зарубіжну літературу в 11-А класі. Якість навчання її учнів складає 75,9%, початковий рівень відсутній.

V. Результативність роботи з предметів, реалізація програми «Обдарована молодь на 2015/2016 роки»

№ з/п	Заходи	
1.	Участь в турнірах	Учасники міського етапу турніру юних журналістів
2.	Проведення предметних тижнів	Тиждень російської мови та зарубіжної літератури: 08.02.2016 – 12.02.2016
3.	Участь у II етапі олімпіади (кількість призерів)	1 призер: Крилевська О. (11-А) – II місце (вчитель Рябенко І.В.)
4.	Участь у науково-дослідницькій роботі МАН	Відсутня

Необхідно відзначити, що треба покращити роботу вчителів зарубіжної літератури з підготовки учнів до участі в олімпіаді. Школа має лише 1 призера II (міського) етапу Всеукраїнських олімпіад з зарубіжної літератури. Відсутня робота в МАН.

З 08.02.2016 по 12.02.2016 р. проводився тиждень російської мови та зарубіжної літератури. Учнями 5-11 класів було випущено газети. Учні 5 класів читали власні поезії про природу. Для учнів 6-7 класів організовано гру «Прогулянка по алфавіту». Учні 8 класів взяли участь у грі «Найрозумніший». Серед учнів 9-10 класів проведено літературний брейн-ринг.

VI. Матеріально-технічна база предметних кабінетів

Учні 5-11-х класів вивчають предмет у комбінованих кабінетах (закріплених за класами кабінетами). Робота щодо обладнання кабінетів проводиться відповідно до Положення про навчальні кабінети

загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2004 № 601.

Навчально-методичне забезпечення складається з навчальних програм, підручників, навчальних та методичних посібників.

VII. Рівні навчальних досягнень із зарубіжної літератури

1. Результати навчальних досягнень учнів із зарубіжної літератури за I семестр 2015-2016 н. р.

Клас	К-ть учнів	Високий рівень	Достатній рівень	Середній рівень	Початковий рівень	Якість, %	Поч рівень, %	Вчителі
5-А	28	5	19	4	0	85,7%	0,0%	Вітік О.О.
5-Б	25	6	10	9	0	64,0%	0,0%	Вітік О.О.
6-А	22	1	13	6	2	63,6%	9,1%	Зорянська І.О.
6-Б	26	1	9	16	0	38,5%	0,0%	Зорянська І.О.
7-А	33	2	6	21	4	24,2%	12,1%	Вітік О.О.
7-Б	34	2	14	17	1	47,1%	2,9%	Вітік О.О.
8-А	21	0	9	10	2	42,9%	9,5%	Вітік О.О.
8-Б	18	2	10	5	1	66,7%	5,6%	Вітік О.О.
9-А	29	1	6	20	2	24,1%	6,9%	Вітік О.О.
9-Б	29	2	10	16	1	41,4%	3,4%	Вітік О.О.
10-А	22	2	8	12	0	45,5%	0,0%	Вітік О.О.
10-Б	17	3	11	3	0	82,4%	0,0%	Вітік О.О.
11-А	29	10	12	7	0	75,9%	0,0%	Рябенко І.В.
Всього	333	37	137	146	13	52,3%	3,9%	

У 5-11-х класах зарубіжну літературу вивчають 333 учня. Із них на високому рівні навчаються 37 учнів (11,1%), на достатньому – 137 учнів (41,2%), на середньому – 146 (43,8%), на початковому – 13 (3,9%). Якість навчання складає 52,3%, що свідчить про достатній рівень підготовки. Серед 5-11 класів найвища якість в учнів 5-А класу – 85,7%. Також висока якість знань в учнів 10-Б класу(82,4%). Достатня якість знань в учнів 11-А (75,9%), 8-Б (66,7%), 5-Б (64%) і 6-А (63,6%) класів. Початковий рівень складає 3,9%. Найбільша кількість учнів, які навчаються на початковому рівні, у 7-А класі (12,1%).

2. Результати контрольних робіт із зарубіжної літератури за завданнями адміністрації.

Згідно з планом роботи школи на 2015-2016 н. р. за графіком проведення контрольних робіт і тематичних заліків та з метою впровадження моніторингу навчальних досягнень учнів, з 17.02.2016 р. по

31.03.2016 р. було проведено контрольні роботи у 5-11 класах із зарубіжної літератури. Письмові роботи проводилися за завданнями, підготовленими шкільним методичним об'єднанням учителів-філологів.

Результати рівня навчальних досягнень учнів 5-11-х класів із зарубіжної літератури (контрольна робота, тести):

№з/п	Клас	Вчитель	Дата к/р	Кількість за списком	Писали роботу	Високий	%	достатній	%	Середній	%	Початковий	%	Якість, %
1.	5-А	Вітік О.О.	26.02.	28	23	2	8,7	8	34,8	11	47,8	2	8,7	43,5
2	5-Б	Вітік О.О.	26.02.	25	23	1	4,3	5	21,7	14	60,9	3	13,1	26,0
	Разом			53	46	3	6,5	13	28,3	25	54,3	5	10,9	34,8
3	6-А	Зорянська І.О.	01.03	22	19	3	15,8	10	52,6	6	31,6	0	0	68,4
4	6-Б	Зорянська І.О.	01.03.	26	26	1	3,8	9	34,6	15	57,8	1	3,8	38,4
	Разом			48	45	4	8,9	19	42,2	21	46,7	1	2,2	51,1
5	7-А	Вітік О.О.	14.03.	33	31	2	6,5	2	6,5	22	71,0	5	16,0	13,0
6	7-Б	Вітік О.О.	14.03.	34	22	2	9,1	2	9,1	15	68,2	3	13,6	18,2
	Разом			67	53	4	7,6	4	7,6	37	6,9	8	15,1	15,2
7	8-А	Вітік О.О.	12.03.	20	17	0	0	5	29,4	9	53,0	3	17,6	29,4
8	8-Б	Вітік О.О.	12.03.	18	18	0	0	7	38,9	9	50,0	2	11,1	38,9
	Разом			38	35	0	0	12	34,3	18	51,4	5	14,3	34,3
9	9-А	Вітік О.О.	17.02.	29	19	2	10,5	5	26,3	10	52,7	2	10,5	36,8
10	9-Б	Вітік О.О.	17.02.	29	27	6	22,2	9	33,3	11	40,8	1	3,7	55,5
	Разом			58	46	8	17,4	14	30,5	21	45,6	3	6,5	47,9
11	10-А	Вітік О.О.	18.03.	22	18	5	27,8	4	22,2	8	44,4	1	5,6	50,0

Найвища якість написання контрольної роботи в учнів 6-А класу – 68,4%; також достатні результати мають учні 9-Б (55,5%), 10-А (50%) класів. Велика кількість учнів написали роботи на початковому рівні: 7-А – 16%, 8-А – 17,6%, 7-Б – 13,6%, 5-Б – 13,1%, 8-Б – 11,1%.

Відповідно до вищезазначеного, рекомендовано:

1. Вважати рівень стану викладання зарубіжної літератури в навчальному закладі достатнім.

2.Адміністрації навчального закладу:

2.1.Продовжити контроль за станом викладання зарубіжної літератури, роботою шкільного методичного об'єднання.

Вересень-жовтень 2016 р.

2.2.Питання про стан вивчення зарубіжної літератури періодично заслуховувати на педагогічних радах, нарадах, звітах методоб'єднання.

Березень 2016 р.

2.3. Врахувати результати вивчення роботи вчителів та рівень знань учнів при черговій атестації.

3.Керівнику методичного об'єднання вчителів-філологів Ставченко В.І.

3.1.Опрацювати «Довідка про підсумки вивчення стану викладання та рівня навчальних досягнень учнів із зарубіжної літератури у 5-11-х класах» на засіданні методичного об'єднання.

Квітень 2016 р.

3.2. Продовжити роботу щодо нормативного забезпечення використання навчальних програм, підручників, посібників, ведення відповідної шкільної документації.

Постійно.

4.Учителю Зорянській І.О..

4.1.Впроваджувати в навчальний процес інформаційно-комунікаційні технології.

Постійно.

4.2. Працювати над розвитком мовленнєвої діяльності учнів, зацікавленням учнів до читання творів.

Протягом 2015/2016 н. р.

5.Учителю Вітік О.О.

5.1. Під час вивчення ліричних творів працювати над виразністю читання творів учнями.

Протягом 2015/2016 н. р.

5.2. Розробити комплекс заходів, для учнів, які виявляють особливі успіхи у вивченні зарубіжної літератури, з метою залучення їх до участі в предметних олімпіадах, конкурсах.

Протягом 2015/2016 н. р.

**Заступник директора школи
з навчально-виховної роботи:**

В.А. Оніщенко